

Den nævnte bestemmelse i § 31 indebærer en generel forpligtelse for myndighederne til i forbindelse med afgørelser på udlændingelovens område at påse, at forbuddet mod refoulement (dvs. tilbagesendelse til forfølgelseslandet), som er en af flygtningekonventionens grundregler, ikke tilsidesættes.

For udlændinge, der har fået afslag på en ansøgning om asyl efter udlændingelovens §§ 7-8, eller hvis opholdstilladelse efter §§ 7-8 er inddraget eller anset for bortfaldet, gælder imidlertid det særlige, at udlændingemyndighederne i forbindelse med disse afgørelser har foretaget en vurdering af forfølgelsesrisikoen i den pågældendes hjemland.

Som følge af det nære slægtskab mellem denne vurdering og vurderingen efter udlændingelovens § 31 af, om udsendelse kan ske, er det efter Justitsministeriets opfattelse naturligt, at udlændingemyndighederne i forbindelse med afgørelsen i selve asylsagen også tager stilling til spørgsmålet om, hvorvidt § 31 stiller sig hindrende i vejen for, at udlændingen udsendes af landet, hvis den pågældende ikke udrejser frivilligt.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 7, indebærer således, at såvel Direktoratet for Udlænding og Flygtningenævnet i tilfælde, hvor der meddeles afslag på asyl, eller hvor en opholdstilladelse til en anerkendt flygtning inddrages eller anses for bortfaldet, også udtrykkeligt skal træffe afgørelse om udsendelsesspørgsmålet. Denne pligt gælder uanset, om direktoratets afgørelse er endelig, idet den er truffet efter bestemmelsen i § 53 a, stk. 3, om ansøgninger, der må anses for åbenbart grundløse, eller om direktoratets afgørelse kan inddrages for Flygtningenævnet. Har Direktoratet for Udlændinge eller Flygtningenævnet genoptaget behandlingen af en asylsag, skal der i forbindelse med den fornyede afgørelse i asylsagen på ny træffes bestemmelse om, hvorvidt udsendelse af den pågældende kan ske.

Ved afgørelsen af asylansøgninger, hvor ansøgeren ikke befinder sig her i landet, f.eks. afgørelser af ansøgninger efter lovens § 7, stk. 4, eller afgørelser vedrørende bortfald efter § 17 af en opholdstilladelse meddelt efter reglerne om flygtninge, påhviler der selvsagt ikke vedkommende myndighed nogen pligt til at træffe bestemmelse om udrejsespørgsmålet.

Er udlændingen omfattet af bestemmelsen i § 48, stk. 2, om afvisning af asylansøgere til et sikkert tredjeland, træffes bestemmelsen om udsendelse som hidtil i overensstemmelse med reglerne her. Dette indebærer, at bestemmelsen om udsendelse – herunder om, hvorvidt udsendelse kan være i strid med § 31 – træffes af Direktoratet for Udlændinge med klageadgang til Justitsministeriet, og at en sådan klage ikke har opsættende virkning.

Udlændinge, der ikke har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7-8, kan som hidtil udsendes ved politiets foranstaltning, jf. udlændingelovens § 48, stk. 1, sammenholdt med § 30. Gør udlændingen inden eller i forbindelse med udsendelse gældende, at den pågældende ønsker asyl i Danmark, eller at udsendelsen vil være i strid med § 31, påhviler det politiet straks at henvise sagen til behandling ved Direktoratet for Udlændinge som en ansøgning om asyl.

Direktoratet for Udlændinges afslag på asyl og i forbindelse hermed også afgørelsen af udsendelsesspørgsmålet vil – bortset fra sager, der afgøres efter åbenbart grundløs-proceduren – kunne indbringes for Flygtningenævnet. Selv om udlændingen alene gør gældende, at den pågældende ønsker at klage over direktoratets afgørelse vedrørende selve udsendelsesspørgsmålet, skal klagen alligevel opfattes som en klage såvel over asylsagens afgørelse som over afgørelsen vedrørende udsendelse. Flygtningenævnet skal derfor også i dette tilfælde både tage stilling til asylspørgsmål og til spørgsmålet vedrørende eventuel udsendelse af den pågældende.

I tilfælde, hvor asylsagen med Dansk Flygtningehjælps tilslutning afgøres efter bestemmelsen i § 53 a, stk. 3, om åbenbart grundløse ansøgninger, skal såvel afgørelsen vedrørende spørgsmålet om asyl som udsendelsesspørgsmålet afgøres efter denne bestemmelse. Er direktoratets afgørelse vedrørende disse spørgsmål truffet efter reglerne i § 53 a, stk. 3, kan klage over afgørelsen – herunder over afgørelsen om udsendelse – som nævnt ikke indgives til Flygtningenævnet.

I praksis vil den foreslåede ordning indebære, at det påhviler politiet at drage omsorg for udsendelse af udlændinge, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, og som ikke udrejser frivilligt.

Efter den foreslåede ordning vil det imidlertid i asylsager i alle tilfælde fremgå af det afslag på udlændingens ansøgning om asyl, som skal effektueres ved udsendelsen, at udsendelse kan ske, og at bl.a. § 31 således ikke er til hinder herfor.

Ved effektueringen af denne afgørelse skal politiet selvsagt følge de retningslinier, der fremgår af direktoratets eller nævnets afgørelse, herunder bestemmelser vedrørende fristen for udrejse, eventuelle bestemmelser vedrørende det land, udrejse kan ske til m.v. Politiet skal således i forbindelse med den tvangsmæssige udrejse alene tage stilling til nogle helt faktiske omstændigheder, herunder transportmiddel, rejs rute, det præcise tidspunkt for rejsen m.v.

I nogle tilfælde vil der kunne gå nogen tid fra den endelige afgørelse af asylsagen og til beslutningen